

Posudek oponenta bakalářské práce

Michal Náhlovský, *Etnologie a historická antropologie*. ÚE FF UK, Praha 2010, 60 stran včetně příloh.

Michal Náhlovský přichází na bakalářskou práci s velmi rozsáhlým projektem: jeho záměrem je konceptuální analýza dvou antropologických disciplin, respektive subdisciplin, a to etnologie a historické antropologie. V práci rozebírá a hodnotí dosavadní postupy historické antropologie, porovnává je s postupy etnologickými a obecně antropologickými a snaží se nalézt odpověď na otázku „jak může etnologie jako antropologická disciplína historické antropologii pomoci“ (s. 5). Výsledkem jeho analýz má tedy být relativně rozsáhlá interdisciplinární syntéza propojující postupy a obsahy obou (sub)disciplin.

Celá práce je rozdělena do deset kapitol (rozšířených vnitřně o dalších šest subkapitol), v nichž se věnuje historické antropologii, etnologii, komparativním aspektům oboru, jednotlivým antropologickým teoriím, zvláštní pozornost pak věnuje strukturalismu a Geertzovu zhuštěnému popisu; své generalizující úvahy pak dokládá kapitolou „reálných příkladů“ pracující s rozsáhlými (a snad až příliš rozsáhlými) citacemi. V Závěru, který bohužel je naopak velmi stručný, svá zjištění shrnuje—jejich rozvedení a diskusi nad nimi doporučuji jako jedno z témat obhajoby před zkušební komisí.

Jak už jsem uvedl, zvolené téma je v kontextu požadavků kladených na bakalářskou práci značně grandiózní. Z takto neobvyklé šíře záběru také plynou slabiny práce: analýza mnohdy klouže spíše po povrchu, aniž se dotýká skutečně podstatných témat, autorovy nálezy a sdělení jsou místy spíše normativně proklamativního, než analytického charakteru, a syntetizující vývody často nedosahují potřebné hloubky. Nejsem si kupříkladu zcela jist, musí-li nutně být cílem „... historické antropologie ... snaha dopátrat se původních, ale spíše aspoň ranějších vývojových verzí rituálů, které ... jsou v dnešní době nepochopení, či mylně vykládání“ (s. 27, zdůraznění dodáno) (zcela již odhlížím od stylistiky a gramatiky—v konci každý autor potřebuje jazykového korektora; je ale také pravdou, že i bakalářská práce by základní jazykovou korekturou měla projít). To, co Náhlovský navrhuje, může skutečně být konkrétním badatelským záměrem—stejně tak jako tisíce dalších, v čemž právě tkívá kouzlo i efektivita otevřeného vědeckého bádání. Nebo další tvrzení ze Závěru: „Pokud všechno dobře půjde, historická antropologie se bude dále rozvíjet“ (s. 56). To bezesporu, dokonce bychom mohli pokračovat

jiným generalizujícím truismem, totiž že historie nezná situací, které by nějak nedopadly... Tato občasná mělkost ale není u takto obšírného tématu překvapivá: bakalářská práce je přece jako vědecko-pedagogický nástroj logicky určena pro začínající a proto i méně zkušené badatele. Moje doporučení autorovi by proto bylo v budoucnu se věnovat méně rozsáhlým pokusům, skutečně spíše detailní analýze než rozsáhlé interdisciplinární (či intersubdisciplinární) syntézi.

Na práci je ovšem také nutno vysoce ocenit autorův pokus o uchopení a zpracování nelehkého tématu, seznámení se s rozsáhlou literaturou a nemalé kontemplativní úsilí. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobrá.

V Praze, 9.6. 2010

PhDr. Jaroslav Skupnik, Ph.D.

oponent